

WSOY

MARSU

JA LUMPEEMA
KELLUMISEN TAITO

Kuvat
REETTA
NIEMENSIVU

TUUTIKKI
TOLONEN

MARSU

JA LUMPEENA
KELLUMISEN TAITO

Kirjailija kiittää Taiteen keskustoimikuntaa ja
WSOY:n kirjallisuussäätiötä kirjoitustyön tukemisesta.

Ensimmäinen painos

Teksti © Tuutikki Tolonen ja WSOY 2025

Kuvat © Reetta Niemensivu ja WSOY 2025

Graafinen suunnittelu: Riikka Turkulainen

Werner Söderström Osakeyhtiö

ISBN 978-951-0-51146-6

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:

tuotevastuu@wsoy.fi

TUUTIKKI
TOLONEN

MARSU

JA LUMPEENA
KELLUMISEN TAITO

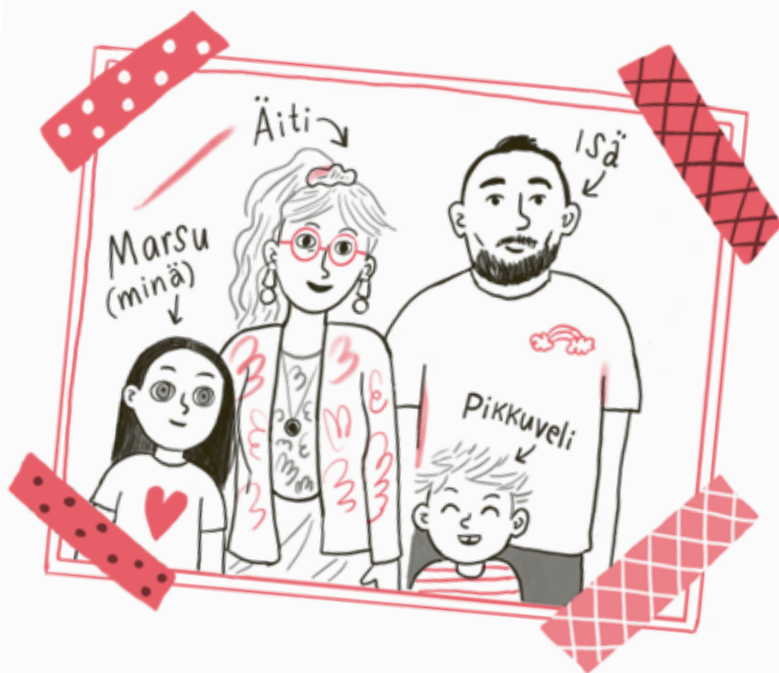
kuvat

REETTA
NIEMENSIVU

Werner Söderström Osakeyhtiö

Helsinki

1. PERHEKUVIA

Tässä on meidän perhe kuukausi sitten:

Minä, äiti, isä ja pikkuveli.

Näyttääkö isä teidän mielestänne jotenkin oudolta?

Kuulin, kun äiti kysyi Raksu-tädiltä puhelimesta: ”Oliko se pitänyt huomata?”

En tiedä, mitä olisi pitänyt huomata ja mitä Raksu vastasi. Minusta kaikki näyttää tässä kuvassa ihan tavalliselta. Tuo isän uusi parta näyttää vähän tyhmältä.

Tässä on meidän perhe nyt. On tapahtunut muutoksia. Esimerkiksi isää ei näy kuvassa. Tai ainakaan juuri tällä hetkellä ei näy, koska tulevaisuutta ei voi tietää, vai mitä? Minun mielestäni se on niin.

Pikkuveli näyttää samalta kuin ennenkin. Varmaan-kin siksi ettei, kuten tavallista, tajua mitään.

”Milloin isi tulee?” hän kyselee koko ajan.

”Hmm... no...”, äiti mutisee.

”Isi, isi, isi”, pikkuveli rallattelee.

Äiti ei vastaa enää mitään. Äiti näyttää ensi katsomalta melko tavalliselta. Melkein ei huomaa, että hän *itkee sisäänpäin*. Monet aikuiset tekevät niin, syystä tai toisesta. Äidillä se johtuu kai ripsiväristä. Sitä on aina liikaa ja se leviää, jos itkee. Varmaankin juuri siksi äiti on opetellut suuntaamaan kyyneleet varpaisiin. *Varpaisiin*. Katso äidin varpaita. Katso omin silmin, niin näet.

Minä näytän kuvassa melko samalta kuin ennenkin. Paitsi että minulle on kehittynyt haukankatse ja näen kaiken, vaikka en edes liikuta silmiä. Äiti ei sitä tajua. Tuskin tajuan sitä itsekään. Tämä supertaito vain yhtäkkiä ilmestyi.

Ja pian sen jälkeen meille ilmestyi myös Raksu-täti, äidin isosisko. Hän itkee ja nauraa todella usein, kaiken aikaa valuu kyyneleitä silmistä. Se on Raksu-tädille täysin normaalia. Aina ei voi edes tietää, onko hän iloinen vai surullinen, hän vain itkee. On erikoista, että hän ilmestyi meille juuri nyt, koska hän asuu oikeasti Ylö-

järvellä ja käy meillä vain lomilla. Jopa pikkuveli tajusi, että siinä oli jotain outoa.

”Mikä loma on?” hän alkoi kysellä. ”Onko minullakin loma?”

”Ei ole loma”, Raksu-täti nyyhki.

”Miksi sinä sitten tulit?” pikkuveli ällisteli.

”Tulin, kun halusin”, Raksu-täti vastasi ihan puna-laikullisena ja itki vain.

Sitten hän halasi äitiä ja alkoi itkeä niin kovaa, ettei melkein pystynyt edes puhumaan. Hän sai kuitenkin puristettua kurkustaan ulos seuraavat sanat:

”Rakas lapsi!”

Hän ei tarkoittanut pikkuveljeä, joka on oikeasti lapsi, vaan äitiä. Jos on jonkun pikkusisko, on ilmeisesti aina vähän lapsi. Silloin pikkuveli alkoi lopultakin epäillä, ettei kaikki ole ihan normaalisti. Tarkoitan: normaalistihan lapset itkevät ja aikuiset lohduttavat. Ajat muuttuvat, isoäiti. Niin sanoo Raksu-täti ja tähän se ensimmäistä kertaa sopii.

Ja nyt lopetetaan näiden perhekuvien katselu ja mennään asiaan.

2. ISÄ ON EKSYNYT

Illalla minä soitin isälle.

”Hei Marsu”, isä vastasi ja kuulosti samanlaiselta kuin ennenkin. Se oli hyvä, sillä tavallisesti minua ei jännittänyt isälle soittaminen.

”Hei isä”, minä sanoin.

Tietenkään minun nimeni ei ole Marsu, kenempä olisi? Minä olen Marigold, mutta koska se on aina ollut pikkuisen hankala, aloin jo tarhassa sanoa kaikille, että minä olen Marsu. Marsuthan ovat kivoja pikku eläimiä. Marigold puolestaan on kehäkukka ja se ei ole kenenkään lempikukka (paitsi äidin).

”Eikö sinulla ole tänään koulua?” isä kysyi.

”Kello on puoli seitsemän illalla. Koulu loppui sata tuntia sitten”, minä vastasin.

”Höm”, isä sanoi, tai jotain sen tapaista. Se ei ollut mikään oikea, tunnettu sana, vaan joku isän oma juttu.

”No, mitäs kuului kouluun tänään?” isä jatkoi.

”Ihan tavallista. Isä, missä sinä oikein olet? Äiti sanoi, ettei tiedä.”

Linja oli hetken ajan ihan hiljainen.

”Minä...” isä aloitti ja hiljeni uudestaan.

”Niin mitä?”

”No, minä... Minä olen tavallaan vähän eksyksissä.”

”Oikeasti?” minä kysyin ja aloin melkein nauraa. ”Eikö sinulla ole puhelimessa se kartta, josta näkyy, missä sinä olet?”

Isältä pääsi kummallinen ääni, ehkä puolinaurahdus.

”Ei kun kyllä minä tiedän, missä minä olen. Minä olen yhdessä hotellissa tässä muutaman kilometrin päässä.”

”Hotellissa! Miksi sinä olet hotellissa? Se on tosi kallista

ja ei kai meillä ole sellaiseen varaa!” minä puuskahdin.

Isän vastaukset olivat tänään erityisen hitaita.

”No... ei se... tämä oli nyt paras ratkaisu.”

”Mikset ota vaikka taksia ja tule kotiin?” minä ehdotin.

”Minä...” isä sanoi.

”Miksi sinä puhut niin hirveän hitaasti?” minä kysyin.

Isä tyrskähti, ja se kuulosti puhelimen luuriin yhtä aikaa nauramiselta ja itkemiseltä.

”Minä en oikein tiedä, mitä sanoa. Siksi minä olen niin hidas. Mutta juttu on nyt niin Marsu, että en aio tulla kotiin. Me aiomme äidin kanssa... niin me, aiomme erota. Eikö äiti kertonut?”

”Ei”, minä sanoin tynnellä äänellä, vaikka tuntui, että lattia oli muuttunut jalkojeni alla juoksuhielaksi, joka

valui valui valui nopeasti jonnekin kuiluun, samaan jonne minäkin tipahtaisin hetkenä minä hyvänsä.

”Niin se vain on, Marsu”, isä jatkoi jotenkin neuvottoman kuuloisena. ”Mutta se ei tarkoita, ettenkö minä rakastaisi sinua ja Lennua, tärkeimmät asiat teidän elämässänne eivät muutu jsd-jwrtgjhdkjhfiuyrkh-kdfkhl-jkjklijldflpoproihjilk-nsdlpojallööl...”

En saanut enää selvää isän sanoista. Juoksuhiikka oli juuri imaissut minut sisäänsä, lursp.

Mitä tehdä, jos suurin osa **KAIKESTA,
mihin on tottunut, katoaa yhtäkkiä
Kankkulan kaivoon?**

**Jos isä eksyy kotikaupungissa
ja kasvattaa parran?**

**Jos äiti ostaa auton, vaikkei
edes muista, miten
sillä ajellaan?**

**Jos vanhemmat kutsuvat
koolle perhekokouksen?**

Jos on pakko muuttaa kahteen eri kotiin?

Kun perhekuviot muuttuvat, Marsulle kehittyy haukan-
katse, jonka avulla hän näkee ja tietää kaiken. Mutta
lopulta Marsun katse pehmenee hänen huomattessaan,
että kaikesta selviää, kun vain pysyy (melkein)
rauhallisena ja kelluu kuin lumpeenlehti.

	 9 789510 511466
www.wsoy.fi	L84.2 ISBN 978-951-0-51146-6